

Spis treści

O autorach	5
Przedmowa	7
Część I	
Podstawy badań poligraficznych (Marcin Gołaszewski)	9
Rozdział 1	
Kłamstwo. Istota skuteczności badań poligraficznych	11
1. Kłamstwo jako fenomen językowy, psychologiczny i socjologiczny	11
2. Koncepcje teoretyczne procesu wprowadzania w błąd i detekcji nieszczerości za pomocą poligrafu	15
Rozdział 2	
Walidacja testów wykorzystywanych w badaniach poligraficznych. Rezultaty metaanalizy przeprowadzonej przez American Polygraph Association w 2011 r.	21
Rozdział 3	
Potwierdzone naukowo systemy analizy danych testowych	26
1. Analiza numeryczna	26
2. Analiza globalna	43
3. Analiza quasi-numeryczna	43
Część II	
Standardy i procedury (Marcin Gołaszewski)	45
Rozdział 1	
Formaty testowe najczęściej wykorzystywane w badaniach poligraficznych	47
1. Testy rozpoznania	47
2. Testy pytań porównawczych (CQT)	49
3. Testy pomocnicze	54
Rozdział 2	
Standardy American Polygraph Association	57
1. Standardy APA obowiązujące od 1 stycznia 2012 r.	57
2. Standardy APA dotyczące badań dowodowych	58
3. Modelowe wytyczne APA odnośnie do badań konfrontacyjnych (wielopodmiotowych)	59
4. Wytyczne APA dotyczące poligraficznych badań przesiewowych wykonywanych przed zatrudnieniem w organach ścigania i służbie publicznej	64
Rozdział 3	
Procedury kontroli jakości ekspertyz z zakresu badań poligraficznych	72
Część III	
Wybrane problemy i wskazówki metodyczne (Marcin Gołaszewski, Anna Ibek, Michał Widacki)	75

Rozdział 1

Formułowanie opinii z badań poligraficznych i tworzenie argumentów dowodowych

77

1. Elementy składowe opinii 77
2. Wnioski z ekspertyz jako argumenty dowodowe w śledztwach 79

Rozdział 2

Sugerowane wzory opinii (wniosków) z badań poligraficznych wydanych na podstawie różnych testów i systemów oceny

88

1. Testy z pytaniami porównawczymi – CQT 88
2. Testy rozpoznania (ang. *recognition tests*) – CIT (GKT), POT-A 93
3. Testy pomocnicze 93

Rozdział 3

Kontrola opinii biegłych sądowych i sposoby obrony przed krytyką merytoryczną (praktyczne zalecenia dla poligraferów)

95

Rozdział 4

Najczęściej popełniane błędy w wykonywanych w Polsce ekspertyzach kryminalistycznych z zakresu badań poligraficznych

101

1. Najczęstsze błędy organów procesowych 102
2. Najczęstsze błędy poligraferów 104
3. Wnioski 109

Rozdział 5

Korzystanie z pomocy tłumacza w badaniach poligraficznych – implikacje praktyczne

110

Rozdział 6

Czy można pokonać poligraf (poligrafera)? – klasyfikacja metod zakłócania badań poligraficznych i środki zaradcze

115

1. Różne typologie środków zakłócających 115
2. Środki fizyczne 117
3. Środki mentalne (psychologiczne) 118
4. Środki farmakologiczne (chemiczne) 121
5. Środki behawioralne 122
6. Przeciwdziałanie zakłócaniu badań poligraficznych – wskazówki dla badających 123

Literatura 127**Spis tabel i rysunków** 131